

AREVELK
Siyasi, iktisadi ve edebi
yevmi gazetesi
Galata, Tünel itisalinde, Billur sokak
No. 10

ԱՌՏՈՒՆԻՆԻՆԻ
ԿԵՏԱՄԱՍԻՆ ՏԱՐԵՎԵԼԿ
700 դր. 1400 դր.
110 ճր. 200 ճր.
9 սոլար 15 սլր.

AREVELK

ԱՌՏՈՒՆԻՆԻ

ԱՆԿԱԽ ՕՐԱԹԵՐԹ
T. 40852

Հայաստանի Գիտությունների Գործակալություն
ՀԱՍՏՈՒՆԻՆԻ
AREVELK
Quotidien Armenien Politique
Economique Littéraire
Galata B. P. 1203

ԽՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
ԽՈՐԷՆ ՃԱՄՃԵԱՆ

ՍԷՆ-ՍԷՊԱՍԹԻԷՆ ՊԱՇԱՐՈՒԵՑԱԻ ԸՄԲՈՍ ՈՒԹԵՐԷ

Մատրիտի դեմ մեծ յարձակողականը սկսավ

ՓԱՐԻԶ, 11.— Ստացում լուրերու համաձայն Մատրիտի գիրքը
հանգում է: Օրուան խնդիր կը նկատուի բնութաներուն մայրաքա-
ղաք մուտքը: Բոլոր օտար զինվորները հեռացած են քաղաքէն: Միայն
մնաց Սոլիէթ զինվորները:
ԱՌՏՈՒՆ 11.— Ջոր. Ֆրանսիոս և զոր. Մոյս որոշած են հաւաքական
ճակատակաւ մը ձեռնարկելու Մատրիտի վրայ: Ըմբոսները կը
հարձակուին որ ամբողջովին գրաւուի են Սիէրա Քրէտուր և այս կերպով
գրաւուի են Մատրիտի ձախուի: Ըմբոս երկու զորախմբերը միացած են
և յառաջանան Մատրիտի վրայ:
Ջոր. Ֆրանսիոս Սպանիա գամաք հանած է Մարոքի բազմաթիւ լէք
հետապնդելու:

Միւս կողմէ կը հազարդուի որ բնութան հեծելազորքերը կատարի կը-
րէ մը լիտայ գրաւած են Փիլքո կիրճը և այսպէսով դի բացած է ըմ-
բոսներու առջնադասու մը Մատրիտի վրայ:

ՔՆՆԱՆԴԱՂԱՐԻ ՍՈՒՋԱՂԿ

ԱՌՏՈՒՆ 11.— Սէն Ժան աը Լիւզի «Տէյի Թէլէգրաֆ»ի թղթակիցը
հազարդէ որ բնութան մամուլին համաձայն Մատրիտի առաջարկով բա-
նաթիւ թեանց ձեռնարկուած է 15 օրուան զինադադար մը կնքելու հա-
մար: Թղթակիցը զիտել կուտայ որ բնութան մամուլին հոգի տրուած
մը կը միտի հանրային կարծիքը պատրաստել հաշտութեան:

ՔՆՆԱՆ. ԴԵՍՊԱՆԸ ԿԸ ԽՈՇԱՆԳՈՒԻ

ԱՌՏՈՒՆ, 11.— «Տէյի Եքսպրէս»ի Սէն Ժան աը Լիւզի թղթակիցը
հազարդէ որ ամերիկացի, անգլիացի և ֆրանսացի 20 լրագրողներ
Քննաճակատուած են Սէն Սէպուսթիէնի մէջ. ֆրանս. զինուոր. շէր-
քուած էր նաւահանգիստը:
Այս լրագրողները զնայան ն կողմէ լրագրուած էին այնքան Սէն
Սէպուսթիէն ֆրանս. «Ալպի» թորփիւնուով: Երբ հասան, համայնա-
պետը անխնայական քաղաքացիական զորքերը ձերբակալեցին ֆրանսացի
զինուորի մին զոր համարաւանդին համայնապարտութեան դէմ յող-
արարած կ'արտաքրուի համար:

Հակառակ ֆրանս. օդային կցորդին զիտուին անոնք մերձեցին
արձակել զայն: Միւս լրագրողները այն ատեն որոշեցին չի դառ-
նալ ֆրանսացի ատեն որ իրենց ընկերը վար գրուի: Երբ լրագրողները
մեկնելու Սէն Սէպուսթիէն բռնութեան անտարաններ պարզուե-
ցան ֆրանս. զինուոր. որ կ'ընկերանոր անոնց, բրտորէն խոչտանա-
կու և ըստ նախադրածակներուն.— Ես Ֆրանսա կը ներկայանան
մարտադէպ զիս, պիտի հրամայեմ մարտանախ կրակ բանալ ձեր
մարտադէպը:

ՍԷՊԱՍԹԻՆ ՍԵՆՏԱԼ ԲԱՂԱՔ

ԱՌՏՈՒՆ, ՍԷՊԱՍԹԻՆ, 11.— Հայաստ. — Ջին. կարուծիւնը անփոփոխ է:
Սէն Ջորճի թիւն անցի ունեցաւ ձակալու վրայ: Բազմաթիւ մէջ
խոսակցողները տէր են կայսրութեան: Բոլոր խառնութիւնը փակուած են:
Փողոցները կատարաւ մեռելի կերպով մը կը պարզէ:
Փողոցները մէջ ոչ մէկ շրջապարտութեան կայ: Ամէն վայրկեան ըմ-
բոսները յարձակման մը կը սպասուի. բնակչութիւնը խելայեղ զար-
մանքով կը սպասուի Պաքսի ազգայնականները կը պահեն կարգը փո-
րակուած մէջ:

Ըմբոս օդանաւերը բռնու կերպով ուղարկուած են Էնթոնի փոքր
թռչող մեղքերով չորս հոգի և վերադարձուի ու թը հոգի:
Ինքնաթիւները հրամայած են պարպել քաղաքը:

ՍԷՊԱՍԹԻՆ ՍԵՆՏԱԼ ԲԱՂԱՔ

ԱՌՏՈՒՆ, 11.— Պուրիտէ կը հազարդէ որ Թոլտոյի արեւմտակողմի
ճակատակաւ շատ աւելի կարեւոր է քան Սէն Սէպուսթիէն կամ Օլիէ-
Միլերը: Ըմբոսները կը յառաջանան թակէ կիրճին մէջ և կը գրա-
Տեկրասոս խոնքերը: Այս շրջանի կառավարականներու
հարձակումը ետ մղուած է:

ՍԷՊԱՍԹԻՆ ՊԱՇԱՐՈՒԵՑԱԻ

ԱՌՏՈՒՆ, 11.— Սէն Սէպուսթիէն պաշարուեցաւ շաղախական ուժե-
րացման: Բայազէտ պաշարանները միջին լուրջ տարակարծութեան
մէջ են: Անոնց մէջ մասը կ'ուզէ յանձնել քաղաքը յարձակուած
մէջ: Բնակչութիւնը կ'ուզէ զիմադրել ամէն կերպով: Այս զինադ-
արար լուրջ չի կրնար ըլլալ:
Քաղաքի ճակատին վրայ Բանջոի ուժերը գրաւեցին Արէնաս Սան
Քաղաքը, այս կերպով իրենց յարձակողականի ճակատը երկա-
նակով միջին Ջոր, Մոյսի ուժերը, որոնք գրաւեցին Փէրթո Ռիքոն
կիրճուրը:

ՍԷՊԱՍԹԻՆ ՊԱՇԱՐՈՒԵՑԱԻ ԿՈՐՈՒՍԸ

ԱՌՏՈՒՆ, 11.— Պաշտօնակէս կը հազարդուի Փալմա աը Մաթօրէ
կողմէ քամաք ելած կառավարական զորախմբին վեց հազար զորքե-
րու հազարը սպանուեցան, միւսները անդրեզնի չզոյուցեան
ստիպուեցան լքել կղզին, թողլով 12 թնդանոթ, 4 հրե-

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

ՀԱՄԱՍՈՎԵԹ ԽԱՉԱԿՐՈՒԹԵԱՆ ԿՐ ՀՐԱԻՐԷ
Ս. ՇԽԱՐՀԸ

Հիթլեր կը մտնեցնէ՞ պատերազմը

ԼՄՏՈՒՆ, 11.— Նիւրնպերկի համաժողովին մէջ գերման քարոզու-
թեան նախարար Կէպլէր ըստ ձաւ մը խօսելով յարձակած է պոլշեւի-
կութեան և Հրեաներուն դէմ ու աշխարհի կոչ ըրած է փութով հակա-
սովեթ խաչակրութեան ձեռնարկելու:
Քոզէմպերկ ալ ձաւ մը արտասանելով կրակ ժայթքած է պոլշեւի-
կութեան դէմ:
Նիւրնպերկի մէջ Հիթլերի առջև անոնցք կատ բած են աշխա-
տակարան զորքամունէն 45000 երիտասարդներ:

ԻՆՉ Կ'ԸՍԷ ՀԱՍՏԱԹԱՐԻՍՅԱՆ ՍԱՍՈՒԼԸ

ԼՄՏՈՒՆ, 11.— Հիթլերի ձառը մեծ իրարանցում առաջ բերած է
ամէն կողմ: Ֆրանսայի մէջ կը վախնան որ, Գերմանիա երբէք չպիտի
զոհացուի:
Ան արդէն իսկ գրաւած է Հաննոյի շրջանը և կրկնապարտած բանա-
կը՝ հակառակ դաշնագրերու:
Իտալ. մամուլը կ'ըսէ որ առաջիկայ չորս տարիներու ընթացքին
յանկարծական պատերազմ մը պիտի պայթի Գերմանիոյ և Անգլիոյ մէջ,
յայտնելով թէ Հիթլեր մեծ իրարանցում առաջ բերած է Լոնտոնի մէջ,
ուր իր գաղութային պահանջները անդի, կայսրութեան դէմ ուղղուած
կը գտնեն:

Իտալական մամուլը չի յայտնել իտալ. տեղակալ ի մասին գեր-
ման գաղութային պահանջներուն և հակահամայնապար պայքարին:
Նիւ Եօրքի մամուլը կ'ըսէ որ Հիթլերի առաջին հարուածը արուած
է Ռուսիոյ և այս կերպով Հիթլեր շատ մտնեցուցած է եւրոպական պա-
տերազմը:
Սովեթ ժամուր այն համոզումը ունի որ գերման գանձը զատարկ է
ամբողջովին բոլոր պահանջները վերադնման յատկացում ըլլալուն:

ՄՏԱՀՈՐՈՒԹԻՒՆ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՓԱՐԻԶ, 11.— Թեթիւքը անձկութեամբ կը հետեւին Նիւրնպերկի
Համաժողովին:
«Փութը» կը գրէ — «Լէօգլէ» լրատարած է ամէնէն անարկու
մարտահրաւէրը, որ ցարդ ուղղուած ըլլար պոլշեւիկութեան դէմ: Յայ-
տարարուած յարչաքանկողականը չի թաղանթուած է: Յատկանշալն է
նոյն իսկ անոր ստալին թիւնը և յատկանշական այն մասերը որ կը
վերաբերին Ֆրանսայի:
Հեղզեհալ հարց կը տրուի որ ինչ կը պատրաստէ Հիթլեր: Միւն-
լորտը հեղզեհալ կը ձգուի: Մաղթներ որ խնդրը միայն ճառարասու-
կան ըլլայ:

«Լէօգլէ» իտալիկ գերման գաղութային պահանջները մասին, կ'ըսէ թէ
անդի, գաղտնի մտադիր է նոր հարցարան մը ուղղելու Պերիտի: Ասկէ
գատ, կ'ուզէ ժամ առաջ զուտարկ Լօքարնայի Հինգերու Պարթոպո-
զովը:

Ան թէ ինչու Հոռոմի և Պերիտի սնդի. զորակատարները այսօր
ձեռնարկ մը պիտի կատարեն առաջարկելու համար Հոկտ 18ին զուտա,
ուրմը Հինգերու Պարթոպոզովին Պերիտի կամ Լոնտոնի մէջ:
ԼՄՏՈՒՆ, 11.— «Մանչէսթըր Կարթիս» չափազանցուած կը զտնէ
Հիթլերի պահանջները, բայց զիտել կուտայ որ իր ամով ուսումնասիչ
րութեան կը կարօտին անոնք:
Ասոր համար անհրաժեշտ կը գտնէ զիւրութիւններ տալու Գերմանիոյ
սակցոյցներու զեղջմար և գրամական սանձանախկու մեներու վերջ
տալով:

Փորթուկալ համայնապարտներուն դէմ

ԼիՋՊՈՆ, 11.— Փորթուկալ երկու մարտանաւերուն վերջին ըմբոս-
տութեան մասին, վարչապետ Սալազար մամուլին յանձնեց զեկոյց մը,
որ մասնաւորաբար կ'ըսէ թէ՛ Փորթուկալ վճակի որոշած է արգիլել
ամէն համայնապարտ գրգռութիւն իր հողին վրայ և կը բողբէ անդիւ-
ֆրանս. կարգ մը թերթերուն Փորթուկալի դէմ կատարուած յարձա-
կութիւններուն:

Ժողովրդ. նախատին կազմութիւնը ՁԱՌՈՂԵՑԱԻ ԱՆԳՆՈՅ ՄԷՋ

ՓԻԻՄՈՒԹ, 11.— Աշխատակարան կուսակցական Սիթիին մերձեց
անգլիացի համայնապարտներու Մեծն Բրիտանիոյ մէջ ընկերվար. համա-
նապարտ Ժողովրդային ճակատ» մը առաջ բերելու առաջարկը:

Մանի. 2500 զէնք և մեծ քանակութեամբ կազար: Յամաքահանում փորձող ջրատուները քանդուեցան:

ՓՈՐԹՈՒ՝ԱՒԻ ԱՆ ԶԵՆՔ ԶՊԻՏԻ ՂՐՎՈՒԻ

ԼՄՏՈՒՆ, 11.— Այս շաբթու չորրորդ անգամ ըլլալով Իրգուօնի անդ-
րական զնայանը զիտու կատարեց Փորթուկալ ի արտաքին նախարա-
րութեան ժառ, որպէս զի Փորթուկալ պատուիրակ զրկէ չէզոքութեան
յանձնաժողովին:

Եթէ Փորթուկալ յամուի մերձեց, հաւանաբար անհրաժեշտ գատուի
առաջիկայ նիստին առաջարկել որ ամբողջ Իրիտական թերակղզին ար-
զիլուի զէնքի արտածումը:

ԾԱՅՐԱԳՈՅՆ ԱՐԵՒԵՒԼՔԸ

ԿԸ ՓՈԹՈՐԿԻ

Ճախոն մարտանաւեր Զինակոն ջուրերը հասան

ՇԱՆԿՀԱՅ, 11.— Կացու թիւնը խիստ ձգտուած է Փաքսոյի մէջ ուր
ճախոնցի խանութքան մը վերջերս սպանուեցաւ:
Զինակոն համալուար 19րդ բանակը, որ պարտութեան մատնեց
ճախոնցի Շանկհայի մէջ, Փաքսոյ զրկուած է զիմադրակելու համար
Քվանկիի զորավարներու կողմէ նոր յարձակումի մը: Այս բանակը պա-
շարման վիճակ յայտարարած է Փաքսոյի մէջ և կը մերժէ հեռանալ այս
շրջանէն:
Ճախոն մարտանաւ մը արդէն իսկ հասած է Փաքսոյի մերձակայքը,
մինչ ուրիշ չորս մարտանաւեր Յինկթաթ կ'ուղղուին զէպի Հոնկթոնկ
եթէ պէտք ըլլայ միջամտելու համար:
Քվանկիի ուժերը սակէ առաջ գրաւեցին Փաքսոյ բայց ամիջապէս
ետ մղուեցաւ կեդր. կառավարութեան ուժերուն կողմէ:

ՄՈՒՍՈՒԼԻՆԻ ԴԵՄ ՄՍ.ՀԱՓՈՐԶ

Բազմաթիւ համայնապարտներ
ձերբակալուեցան

Փարիզի անթէլը անդի. թերթերէն անհերքելի կը հազարդէ որ Հոռոմի
մէջ ձերբակալուած է զաւարական ցանց մը, որու մէջ կը գտնուին
Ֆաշական կուսակցութեան կարգ մը զեկալարները և նպատակ ունենին
առաջադի Մուսոլինին:
Ցանցին մէջ կը գտնուին բազմաթիւ բանուորներ: Այս կազմակեր-
պութեան կեդրոնը կը գտնուի Հոռոմի Սան Ճիլօլանի թաղը և բազմա-
թիւ վայրերու մէջ ճիւղեր ունի: Հոռոմի մէջ բազմաթիւ ձերբակալու-
թիւններ տեղի ունեցեր են: Այս փորձը համայնապարտներուն կը վերա-
գրուի:

ՀՈՐՈՍ ԿԸ ՀԵՐՔԷ

ԼՄՏՈՒՆ 11.— Իտալ. զնայանատուներ վճակի կը հերքէ այն լուրը
թէ Հոռոմի մէջ Մուսոլինի և բազմաթիւ բարձր. իտալ. պաշտօնատար-
ներու դէմ պատրաստուած համայնապարտական գաւարութիւն մը երե-
ւան հանուած է:

Սթալին ծանր հիւանդ է եղեր

ՓԱՐԻԶ, 11.— «Մաթէն» թերթի Մոսկուայէ ստացած մէկ տեղե-
կութեան համաձայն, Սթալին ծանր հիւանդ է: Հիւանդութիւն «Անժին
տէօ Փուաթրին» է: Բժիշկները վիճակը շատ վատագուոր կը տեսնեն:

ՈՒՔՐԱՆՈՅ ՄԷՋ ԸՄԲՈՍՈՒԹԻՒՆ

ՓԱՐԻԶ, 11.— Կարգ մը ֆրանս. թերթերու տուած լուրերու հա-
մաձայն Ռեքրանիոյ մէջ ըմբոստացած են զիւրացիները, որոնց միացած
են մէկ քանի զորավարներու սպանները: Կառավարութիւնը ըմբոսանե-
րուն դէմ օդանաւ և թնդանոթ կը գործածէ. թնդանոթի ձայները
Ռուսիոյ սանձանալիէն կը լսուին:
Ըմբոս զիւրացիները կը ջարդեն Հրեաները: Մոսկուա կը հերքէ
այս լուրը:

ԼԵՆ ԱՊՏՐԱՊԵՏՈՐ ԴԱՐՁԱԼ

ՎԱՐՇՈՒՒՄ, 11.— Լեն սպարապետ Ռիք-Սիլիի խաղաղասօրէն
զիմարուեցաւ լեն սանձանալիէն իր Ֆրանսա ուղեւորութեան զար-
ձին, ուր զորացուցած է Ֆրանսիոյ զինակցութիւնը:

Գերմանիոյ անգործները

ՊԵՐԼԻՆ, 11.— Օգոստոս 31ին Գերմանիոյ անգործներուն թիւն էր
1,098,000:

Սնդիոյ թագաւորը ընդունեց Շուշեհկը

ՎԻԵՆԱ, 11.— Վարչապետ Շուշեհկ ընդունեցու Էտուրա Ը.
թագաւորէն անդի. զնայանատան մէջ, այս առաւուր: Տեսակցութիւնը
տեւեց մաս մէկ ժամ:

Ֆրանսայի գործադուր մեծ համեմատութիւններ կը ստանայ

ՔԻԼԻՄՈՒՆ-ՖԵՐԱՆ, 11.— Համաձայնութիւն մը գոյացու Միշընէի
գործարաններուն մէջ: Աշխատանքը պիտի վերսկսի այսօր:
ՓԱՐԻԶ, 11.— Հիւսիսային նահանգներու մէջ գործադուր շարժումը
կը ծաւալի: Մետաղագործութեան 20 հազար բանուորներ միացած են
մանածի ճարտարարուեստի բանձնողներուն:
Լիլի քաղաքային և ներքին գործադուր Սարէնկո այս քաղաքը
մեկնեցաւ, միջնորդելու համար բանուորներուն և զործա. անատէրերու
միջեւ:

ՄԱՐՍԻԻԱ, 11.— Մետաղագործութեան գործադուրը որ մտ 16 յա- զար բանուորներ կը պարունակէ, կը շարունակէ: Աշխատակիցները գրաւուած կը մնան զիւրուան և ցեղեկուան մեծ մասը: Կուսակալը ընդունեց բանուորական պատուիրակութիւն մը:

Ա Ձ Գ

ԳԱՏՈՂԻԳԻ ԿԱԶՄԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԲԱԺԱՆՈՐԳՆԵՐՈՒՆ

Մեր յարգոյ յաճախորդներուն ի գիտութիւն կը ծանուցուի թէ Մուփազըթնանէ ճառագիտ 83 թիւ հաստատուած մեր ընկերութեան Գատըղիցի մասնաճիւղը պիտի փոխադրուի 14 Սեպտեմբեր 1936 թուականէն սկսեալ Գատըղիցի գաղմագամութեան չէնքին դիմացը, Իսկէէ ճառագիտ «Էլէքթրիք վէ Կապ էվի»:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Ելեկտրական ընկերութեան Ասիական եզերքի բաժանորդներուն

Մեր յարգոյ յաճախորդներուն ի գիտութիւն կը ծանուցուի թէ Մուփազըթնանէ ճառագիտ 83 թիւ հաստատուած մեր ընկերութեան Գատըղիցի մասնաճիւղը պիտի փոխադրուի 14 Սեպտեմբեր 1936 թուականէն սկսեալ Գատըղիցի գաղմագամութեան չէնքին դիմացը, Իսկէէ ճառագիտ «Էլէքթրիք վէ Կապ էվի»:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Հրապարակելու

ՆՈՐ ՅՈՅՍ

Հարաթերթին 74ԳԹԻԸ

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ ԲԱՐԻ ԼՈՅՍ

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ՇԱՐՔԸ

ՓՈՒԹԱՅԷՔ ՓՈՒԹԵՔ

ՔԱՐԻ ԼՈՅՍ

Քերական Ընթերցարան 30 դր. Բարի Լոյս Ընթերց. Ա. արի 35 դր. Ընթերց. Բ. արի 40 դր. Գ. Գ. արի 75 դր.

Գ Ի Մ ԵՆ

ՄԱԿ ԿԵՂՈՒՄՏԵՂԻՆ Թ. ԱՐԱՅԱՍԵԱՆ

Անգարա ճառագիտ Բէյլա Էֆ. խան թիւ 14

ԼՈՅՍ ԹՐԻԵՍՏԻՆՈ

LLYOD TRIESTINO

ՄԵԿՆՈՒՄ

Ի ԶԵՈ

Բ. 12 Սեպտ. ժամը 17ին զեպի Սելանիկ, Միտիլի, Իզմիր, Փիրէ, Փաթրաս, Պրինտիպի, Վենետիկ, Թրիէսթէ:

ԳԳՍՖԻՏՍՅՈՒՆ

Բ. 9 Սեպտ., ժամը 12ին զեպի Իզմիր, Սելանիկ, Փիրէ, Նափոլի, Մարսիլիա, Ճենովա:

ՊՕՄԻՆԱ

Ե. 10 Սեպտ. ժամը 17ին զեպի Պուրպազ, Վանա, Գոսթանցա, Պաթրաս, Տրապիզոն, Սասան, Վանա, Պուրպազ:

ՔԻՐԻՆԱ

ՈՒՐ., 11 Սեպտ., ժամը 9ին Ղալաթիոյ քարափէն զեպի Փիրէ, Պրինտիպի, Վենետիկ, Թրիէսթէ:

Ա. Ելի մանրամասն տեղեկութիւններու համար զիմիկ Լոյս Թրիէսթիցի ընդհ. Գործակալութեան, Մէրքէզ, Բընթըմ խան, Կալաթա թէլէֆոն 44877 8 9 և կամ Բերաշի ճիւղը Կալաթա Մէրքէզ, 44856:

Գործակալութիւնս հոլանդական չղկերութեան ընկերութեան միջոցաւ և կապ պահելով հոլանդական ընկերութեանց հետ պատրաստ է, ձեռնարկի բոլոր նաւահանգիստներու համար ապրանքներ ընդունելի և փոխարէն ուղղակի քանորման առջ:

ՖՐԱԹԵԼԼԻ ՍՔԵՐՔՕ

FRATELLI SPERCO

Կալաթա, մաքսասան զէմը: Սիւսալէնտիկաթ խան, Թէլէֆոն 44792:

«Հոլանդական Շոգենաւային Ընկ.»:

ԱՄՍԹԵՐՏԱՄ

Արտածման սպասարկութիւն

Մտաւոր մեկնուս զեպի Անգլիա, Բոթէրամ, Ամսթերամ, Համպուրկ:

Ganymedes այժմ Պոլսոյ մէջ

Hercules բնու կ'անէ Սեպ. 13—19

Deucalion բնու կ'անէ Սեպ. 7—12

Կետերու վրայ մասնաւոր չղկերութեան սպասարկութիւն. Հանտի և Մայնի բոլոր նաւահանգիստները:

Ներածման սպասարկութիւն Ամսթերամէն կ'սպասուի:

Hercules Այժմ Պոլսոյ մէջ

Deucalion Սեպտ 7ին

riton Սեպտ 18ին

Ամսթերամէն մտաւորութիւն

Nippon Yusen Kaisha Tokyo

ՇՈՂԿԵՆՈՒՅՑԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ուղղակի սպասարկութիւն Եւրոպայի, Քուրի, Տէյքէյի, Չինկի-Քուրի, Շանհայի, Հոնկոնգի, Ինկուրի, Գոլոնգոյի, Սուլաբի, Բոսթ Սայոնի, Պէյրութի և Պոլսոյ միջև:

Պրինտի, Մարսիլիա, Պարչիլի, Նա, Վալենտիա, Լիբրուր և Կըլաթա:

Delagoa Vatu Սեպտ. 18ին

Lima Նոյ. 18ին

Compagnia Italiana Turismo

Իտալական Թուրիզմ (CIT) նաւային ընկերութիւնը կը հայտարարէ երկաթուղիի, չղկերութեան և օդանաւորութեան տուեալները աշխարհի բոլոր քաղաքներու համար:

Ձեր տեղեկութիւնները կը հայտարարէ, կ'ապահովէ պահուի սնունդներ և պակասներու առաքումներով ապահովութիւնը կ'ստանան:

Հարիւրին 5) զեպի իտալական երկաթուղիներու վրայ:

Գիմիկ Ֆրատելլի Սքերքո

Կալաթա, Չինիկ Բընթըմ խան, Ընկերութիւնը որ Միջ ընկերութեան ներկայացուցիչն է, ներպայի բոլոր քաղաքներու համար կուտայ երկաթուղիի տուեալներ և խան տուեալներ ծովային ցամաքային Պոլսոյ-Փարիզ և Պոլսոյ-Լոնտոն գիծերու համար:

ԱՐՈՒ ԼԱԼԱ ՄԱԿԱՐԻ

Հեղինակ՝ Ա. ԻՍՈՒԶՆԻՆԸ

Հրատ. «Մշակոյթ» գրատան Կեղեցիկ տպագրութիւն Գին 25 դր.:

Sahibi ve yazı işleri müdürü HOREN CAMCIYAN

Basıldığı yer ARTUN Basımevi: Galata Billur sokak No. 10

Ս Ա Կ Ա Ր Ա Ն

9 Սեպտ. 1936

ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐ

ԵՒ ԱՐՓԵԹՈՒՂԹԵՐ

1933 Էրկ. նի ներքին փոխթ. 95.50

1918 Էրկ. նի փոխառութիւն 95.50

1933 փոխթ. Ինիթիլիք 21.00

» » » 19.60

» » » Գ. 20.—

Անասուլու երկաթուղի 45.30

» » » 43.30

» » » Գ. 45.35

Անասուլու Պոն 45.30

Անասուլու Բաճնիթուղթ 25.—

Սիման(Ալան) 9.40

Թէրքոզ 12.75

Բէժի 1.70

Թէլէֆոն 8.25

Թրակալ 20.25

Պատմի 8.25

Միթթերի Ինիս 8.25

Պոլսոյ Բարաթ 10.30

Մէրքէզ Պանքասի 68.—

Իշ Պանքասի 85.—

Բէրաթ Ծոնա է (1903) 102.—

» » (1911) 94.—

ԴՐԱՄԵՆՈՒ ԸՆԹԱՅԻՆ

Պանքասի Սթիլի 634.50

Ամերիկան (Տոլար) 126.—

Ֆրանս. թղթագրամ 166.—

Իտալական » 196.—

Պէժիքական » 84.—

Յունական » (Տրախ.) 23.50

Չեխոսլովակ » 818.—

Պուլկարական » (Լէվա) 25.—

Հոլանդական » (Գլոբին) 84.—

Չեխո Սլովաք » (Քուրո) 88.—

Աւստրիական » 32.—

Գերմանական » (Ռէյխմարք) 23.—

Ռուսական » (Լէվ) 16.—

Նուկո Սլուվա » (Տրախ) 52.—

Թրքական ոսկի 975.—

Մէրքէզ 843.—

Պանք Օթոման 21.ԲԻՆՈՒ ԸՆԹԱՅԻՆ

Լոնտոն 79.99

Նիւ Եորք (սէնթ) 12 03

Փարիզ 10.13.25

Համ 4.72.—

Պրիւքսի 2.43.70

Չեխոսլովակ 63.75.20

Սոֆիա 1.96.708

Պրիւքսի 75.73

Փարիզ (1 սոլդ.) ֆր. 1507

Նիւ Եորք (1 տոլար) »

ՊԵՏՔ ԿԱՅ

Գիշերօթիկ մասնաւոր գարնան մը համար, պէտք կայ մտքութեան գործերու վարժարանը սպասարկութիւնը: Գիշեր Երկրի Պուլկար Զարչի. թիւ 51, Գ Լ. Օնանիսի:

«Մշակոյթ»

ՀՐԱՏ ԲԱԿԱՎԱՆ ԵՒ ԳՐԱՏՈՒԹ. ԱԶՍԵԱՆ

Կալաթա, Պիլլոր փողոց, Կիւլ խան, թիւ 8-9

Գրատունս բազմապիսի և հարուստ հրատարակութիւններու մթերքով մը ճոխացած, իրական մտային գիշերով կը հայտարարէ սպասարկութեան, քանակական, գրատունական, քանակական, գրատունական և այլ արժէքաւոր մասնաւորներ, թարգմանութիւններ, թերթներ, կարգաւորականներ, կարգաւորականներ, արքայազաններ, գեղարուեստական ալպոմներ ևլն.:

Հանրային մասնագրական (արտասահման) և անձնական գրատունական գործերու սպասարկութեան օգուտով կրնան իրենց պակասները ստորոշանքներ:

Գրատունս կը ստանան սպասարկական գործեր:

Գրատունս բաց է կէսօրէ առաջ, ժամը 2—7:

'ՓԱՐԻԶ'

ԼՈՒՇՈՂԱԿԱՆ ԴԵՂԱԶՍԵՐԸ

Առողջ մտաւոր առաջին պայմանները պնդութիւնը և շնորհալի է: Աղբիւրներու կանոնադրութեան մէջ իրենց կը վանեն:

Գրատունս ամենամեծը բոլոր հրատարակութեան քաղաքներու մէջ իրենց կը վանեն:

Սպասարկական գործերու ստանդարտները կը գործադրուին ըստ իրենց հրատարակական քաղաքներու:

Իրիք չափու և Հասարակ շրջապատ համար, 10-80 տարեկանները կը գործածեն: Հարցուցիչները կը թիրախան ստանդարտները: Ամէն ոք իր ճանաչող, գործածող աշխատանքները կը գործածեն:

ՏՈՒՓԸ 15 ԴՐՈՒՆ ԵՒ Ամէն զեղարան կը գտնուի:

Սիրիւնի-Ֆլորիան ԵՐԹԵԻԿԻ

ԱՍՏՈՒՆՅՑԻՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՆՈՒՆ

Մեկնում Սիբիւրի.

6,35 7,35 8,30 9,40 10,40

12,05 13,20 14,30 15,40 16,40

17,10 17,50 18.— 18,40 19,40

20.— 21,10:

Վերադարձ Ֆլորիանի.

6,33 7,45 9.— 10,15 11,15

12,10 13,20 14,30 15,40 16,40

17,40 18,25 19,08 19,35 20,35

21,13:

ԱՐԵՎԷԼԲԻ ԹԵՐՔՕՐԸ (116)

Ս Ի Ծ Ե Լ Զ Է Վ Ա Ք Ո

Ի Զ Ա Պ Օ Թ Ա Գ Ո Ւ Կ Ի Ն

Լ Բ.

ՍԵՆԵԼԸ ԿԸ ՓԱՆԶԻ

— Երբեք իրարու չէինք պատմեր այս պատմութիւնը, բայց կը խոսէինք ձեր վրայ, մօտէնէն օտ:

— Ամէն օր, ըստ Պրակայի, Գուք ներկայ էիք մեր մէջ:

— Ես կ'ըսէի իրենց թէ զուք նաւահանգի վտակը չէին ուղեր նաւատալ ինձի. ըստ Պրանքայոն:

— Երբեք իրարու չէինք պատմեր այս պատմութիւնը, բայց կը խոսէինք ձեր վրայ, մօտէնէն օտ:

— Ամէն օր, ըստ Պրակայի, Գուք ներկայ էիք մեր մէջ:

— Ես կ'ըսէի իրենց թէ զուք նաւահանգի վտակը չէին ուղեր նաւատալ ինձի. ըստ Պրանքայոն:

Կը խնդային և կուտային Ի վերջոյ, իրարու գիր կին մէջ ինկան, և սիրազոյզ ողջագործուեցան:

— Ուրեմն այլեւ չէ՞ք ուղեր սպաննել զիս, ըստ Բասովան:

— Ձեզ սպաննել, զոչեցին ամէնք մէկ:

— Ինչո՞ւ համար պիտի սպաննենք ըստ Պրանքայոն:

— Այս դուր կը բացուի բակի մը վրայ, որ փողոց կը տանի զուք այս դուռէն դուրս պիտի ելլէք, և երբ ուղէք, ըստ Պրակայի:

— Լա՛ւ ուրեմն, բացէ՛ք այս դուռը, որովհետեւ չեմ ծածկիր ձեզմէ որ իմաստաբարտեան մամաղրութիւն մը ունիմ:

— Հիմա անմիջապէս, ըստ Պրակայի, Ձեզ սպաննել: Ձո՞վ կարծեցիք մեզի...:

— Լուրթիւն օրոտաց Պրակայի, ձեզ բարձրացուցած:

Սանգուլիսին վրայի դուռը բացուած և գոցուած էր:

— Դուքան է, մրմնջեց Պրանքայոն տոգունէն:

Պրակայի ճանցաւ Բասովանի ականջին, և արագ ձայնով մը ըստ.

— Երկու հարիւր զինուոր կայ սպարանքին մէջ, հինգ վարկեանէն անոնք պիտի յարձակին մեր վրայ, և չորսս ալ պիտի կորուսինք: Կ'ուղէք վստահութիւն ունենալ...

— Բացէ՛ք այս դուռը, ըստ սպաննող պաղարիւնով:

— Պէտք է բանալին գտնել, ըստ Պրակայի յուսանառ յեղտով մը: Կ'ուղէք վստահել մեր վրայ: Բասովան նայեցաւ անոր սքերուն մէջ և պատասխանեց.

— Այո՛...:

— Շնորհակալ եմ: Ե՛տ, ներս մտէ՛ք: Ներքը, առիկա պարկ մըն էր: Պարկի՞ որուն մէջ պիտի գնէին զիս, զայն Անն տանցու համար: Պրակայի արդէն հասկցած էր Պրակայի արդէն հասկցած էր Պրակայի իրաւասկիւր և մեծաբայ պա կը սպաննին կը ներկայացնէր:

Ժան սան Բէթօր վար կ'իջնէր:

Կամայ կամայ, իւրաքանչիւր աստիճանին մտիկ ընկով, վար կ'իջնէր... տեսնու համար:

— Վերջացաւ, մրմնջեց, արժուկ չեմ լսեր կոր:

Բացաւ դուռը, և անմիջապէս ականարկ ինկաւ պատին տակը երկնցող պարկին վրայ, որուն բերանը ամուր կերպով կապուած էր:

Հակառակ իր վայրագ պաղարիւնութեան, Ժան սան Բէթօր սարսուռ մը զգաց: Պա՛մ մը սեմին վրայ մնաց, մտածկոտ, ինքնին ըսելով թերեւս թէ այնքան կենսաւորան և վեհանք այդ երիտասարդը բան չէր ըրած իրեն...:

— Անիկա ունեք գաղտնիք մը որ կը սպաննէ,

ըստ ինքնին իբրև պատասխան — Ես...:

— Ես չեմ իմաց, պարկը չտեսնել կեղծեցի:

— Տեսէ՛ք, մօտէնէն օտ, ըստ Պրակայի յեղտով պարկը:

Ժան սան Բէթօր գուրջ թոթուեց: Ետայ իր կամայ չուրը նայեցաւ, արած քնեց, կարծեալ զեպի վերակցելու համար: Ետայ Պրանքայոնի թերթը ընկաւ, և.

— Ինչ, ըստ: Ո՛չ իսկ արեան կաթիլ լաքարեան վրայ, Ինչպէ՛ս տեղի ունեցաւ զեպի վերակցելու համար: Ետայ Պրանքայոնի թերթը ընկաւ, և.

Պրանքայոն ապա՛մ մնաց, ինչուն զամուսնի զանգուրտները:

Տոգունած էր, քրտնեք կը հոսէր զէմքէն իր կայակններով:

Պրակայի քայլ մը առաւ զեպի առաջ:

— Երբեք իրարու չէինք պատմեր այս պատմութիւնը, բայց կը խոսէինք ձեր վրայ, մօտէնէն օտ:

— Ամէն օր, ըստ Պրակայի, Գուք ներկայ էիք մեր մէջ:

— Ես կ'ըսէի իրենց թէ զուք նաւահանգի վտակը չէին ուղեր նաւատալ ինձի. ըստ Պրանքայոն: